

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

A HAZAI FELNŐTTKÉPZÉSI RENDSZER EREDMÉNYKOMMUNIKÁCIÓJA

ÚTMUTATÓ

A Felnőttképzési Adatszolgáltatási Rendszer (FAR)
adatriportjai című dokumentumhoz

1.kiadás

(2024.08.05.)

Készítette: Kulturális és Innovációs Minisztérium

Felnőttképzési Főosztály

BEVEZETÉS

Jelen dokumentum a Felnőttképzési Adatszolgáltatási Rendszer (továbbiakban: FAR) alapján szolgáltatott adatokon keresztül mutatja be a megújult hazai felnőttképzés eddig elért eredményeit.

A 2020. szeptember 01-jén kezdődő megújult felnőttképzés célja, egy olyan eredményes rendszer létrehozása, amely hozzájárul a tudás- és munkaalapú társadalom és gazdaság létrehozásához. A felnőttképzés elsődleges feladata, hogy a magyar munkaerő rugalmasan tudjon reagálni a technológiai változások jelentette kihívásokra, biztosítva a munkahelyek stabilitását és új munkahelyek létrehozását.

FOGALMAK, ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK

A megújult felnőttképzési rendszer szerinti képzések 2020. szeptember 1-jétől indíthatók (ezzel párhuzamosan, 2022. december 31-éig a korábban hatályos jogszabályok alapján működő képzéseket is lehetett folytatni, azzal a kitételrel, hogy az OKJ szerinti képzéseket 2020. december 31-éig lehetett elindítani és 2023. év végéig be is kellett fejeződniük).

Mi minősül felnőttképzésnek?

Az alábbi szempontokat szükséges megvizsgálni ahhoz, hogy eldönthessük, hogy egy tevékenység felnőttképzési tevékenységnek minősül-e. Az elemeknek **együttesen** kell érvényesülnie:

- **a képzés szervezett tevékenység keretében valósul meg**
- **a képzés célirányosan kompetenciakialakításra és kompetencia-fejlesztésre irányul**

Felnőttképzőnek minősül minden jogi személy, személyes joga szerint jogképes szervezet, egyéni vállalkozó vagy gazdasági tevékenységet folytató más természetes személy (azaz gyakorlatilag bármely személy vagy szervezet, aki vagy amely jogosult gazdasági tevékenység folytatására), aki a fenti kritériumoknak megfelelő képzést végzi olyan területen, amely nem tartozik a köznevelés, szakképzés és a felsőoktatás alapfeladatába.

A további fontos részletszabályokat a törvény személyi és tárgyi hatályáról a felnőttképzésről szóló LXXVII. törvény, a (továbbiakban Fktv.) 1.§-a tartalmazza.

Mi a Felnőttképzési Adatszolgáltatási Rendszer, azaz a FAR?

A FAR rendszer létrehozásának kiemelt célja volt, hogy a felnőttképzéshez kapcsolódó valamennyi adatszolgáltatás egy csatornán keresztül, teljesen digitálisan és egyszerűen teljesíthető módon történjen meg (ld. <https://far.nive.hu/kezdolap>).

Az Fktv. 20/A.§ szerint a felnőttképzés adatszolgáltatási rendszere az oktatási nyilvántartás szakrendszereként működik, amelyet többek között a felnőttképzési államigazgatási szerv az Fktv. szerinti nyilvántartások vezetésére, hatáskörébe tartozó egyéb feladatok ellátására, a felnőttképző pedig a felnőttképzési tevékenységével összefüggésben jogszabályban meghatározott adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítésére használ. Mindezek mellett a FAR szolgáltatási funkciót is ellát, ugyanis - amennyiben a felnőttképző a tervezett képzéseiről 30 nappal a képzés megkezdése előtt tájékoztatja a felnőttképzési államigazgatási szervet – az államigazgatási szerv a honlapján

közzéteszi a közeljövőben induló képzéseket, melyeket bárki jogosult megtekinteni és kiválasztani közülük a számára megfelelőt.

Engedély és/vagy bejelentés

Felnőttképzési tevékenység főszabály szerint a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti **bejelentés** alapján végezhető, azonban néhány kiemelt típus a minőség megfelelő biztosítása érdekében komolyabb kontrollt igényel, így engedély szükséges hozzá.

Engedély alapján folytatható az a felnőttképzési tevékenység, amelynek keretében szakképesítésre felkészítő szakmai képzés, részzakmára felkészítő szakmai oktatás, vagy – a belső képzés és a jogszabály alapján szervezett (hatósági) képzés kivételével – részben vagy egészben költségvetési támogatásból vagy európai uniós forrásból megvalósuló oktatás vagy képzés megszervezésére kerül sor. E képzések minden esetben tanúsítvánnyal zárulnak.

Képzéstípusok leírása

Jogszabály alapján szervezett oktatás és képzés: Az Fktv. 2.§ 5. a pont alapján jogszabály által valamely tevékenység folytatásának, munkakör betöltésének, illetve magasabb fizetési besorolás alkalmazásának feltételül meghatározott olyan oktatás és képzés, amelynek legalább célját, tartalmát és megszervezésének általános feltételeit, továbbá az oktatás, képzés eredményes elvégzésének igazolási módját vagy ahhoz kapcsolódóan szervezett vizsga letételére vonatkozó követelményt jogszabály vagy a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok vonatkozásában közjogi szervezetszabályozó eszköz határozza meg. Ide nem értve a köznevelési intézmény, a szakképző intézmény, illetve törvényben meghatározott oktatási és tehetséggondozó intézmény alapfeladatába vagy a felsőoktatási intézmény alaptevékenységébe tartozó, valamint a szakképzettségre, szakképesítésre felkészítő oktatást és képzést.

A részzakmára felkészítő szakmai oktatás: a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. kormányrendelet alapján a részzakma a szakma olyan önállóan elkülöníthető része, amely legalább egy munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciák megszerzését teszi lehetővé. (Műhelyiskolai képzés esetén alapfokú végzettséget tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít.) A részzakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány államilag elismert alapfokú végzettséget és szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít.

Szakképesítésre felkészítő szakmai képzés: A szakmai képzés keretében megszerezhető szakképesítések köre nem került jogszabályban rögzítésre. Szakmai képzés a miniszter által nyilvántartásba vett programkövetelmény alapján indítható. A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény alapján a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés kimeneti követelményeit programkövetelményben (a továbbiakban: PK) kell meghatározni. A szakmai képzés a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény szerinti képzési program alapján folyik. (Szkt.13. § (1) bekezdése.)

Egyéb, előző képzések közé nem tartozó képzések Az egyéb, előző képzések közé nem tartozó képzések olyan képzések, melyek az Fktv. hatálya alá tartoznak, de állam által elismert vizsga nem kapcsolódik hozzájuk, így szakképesítés nem szerezhető, a képzés sikeres elvégzésének igazolásaként tanúsítványt kérhet a képzésen résztvevő személy. A tanúsítvány szakképesítést és szakképzettséget nem tanúsít. A tanúsítvány munkakör betöltésére nem, tevékenység folytatására jogszabályban meghatározott esetben jogosít.

ADATFORRÁS

A FAR-ból generált, 2020. szeptember 1-jét követően dinamikusan frissülő adattábla adatai kerültek megjelenítésre az adatriportban.

A havonta megjelenő rövid adatriport tartalmazza a hazai felnőttképzők számára és résztvevőkre vonatkozó főbb információkat, képzéstípusok adatait, valamint a legkeresettebb szakmai képzések adatait. A 2020. szeptember 1-jétől vizsgált adatokat felhasználó ábráknál megjegyzendő, hogy azok nem tartalmazzák a 2022. december 31-ig tartó átmeneti időszak kifutó képzéseiben résztvevők számosságát, adatait.

A felnőttképzők számosságát vizsgáló riport intézménytípusonként, az adatriporton feltüntetett dátum szerint mutatja a hazai felnőttképzők megoszlását.

A képzésben résztvevők számossága két szempont szerint került elemzésre. Egyfelől összes résztvevő riport a 2020. szeptember 1-je óta részt vevő egyének számát mutatja, amely egy egyént többször is számításba vesz, amennyiben az egyén több alkalommal vett részt a megújult felnőttképzésben. Másfelől összes különböző résztvevő riport megmutatja, hogy 2020. szeptember 1-je óta összesen hányan vettek részt a megújult felnőttképzésben.

Az elemzés kitér a képzési típusok vizsgálatára is a képzésben résztvevői számosságát, valamint a megvalósított képzések számát elemezve 2020. szeptember 1-től az adatriporton feltüntetett időpont közötti időszakra vetítve.

Illetve a havi riportok megmutatják azt is, hogy 2020. szeptember 1-től kezdődően az adatriporton feltüntetett időpont végéig FEOR szerinti bontásban mely szakképesítésre felkészítő szakmai képzések voltak a legkeresettebbek.